

Waingertner, Przemysław

Ogólnopolskie seminarium historyczne nt. "Państwo - wróg czy sprzymierzeniec. Prawa człowieka a specyfika regionalna i lokalna"

Dzieje Najnowsze 34/2, 233-234

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ŻYCIE NAUKOWE

Ogólnopolskie seminarium historyczne nt. „Państwo — wróg czy sprzymierzeniec. Prawa człowieka a specyfika regionalna i lokalna”

10 grudnia 2001 r. z okazji 53 rocznicy uchwalenia Deklaracji Praw Człowieka przez Organizację Narodów Zjednoczonych odbyło się w Zelowie ogólnopolskie seminarium historyczne nt. „Państwo — wróg czy sprzymierzeniec. Prawa człowieka a specyfika regionalna i lokalna”, zorganizowane przez Wydział Filologiczno-Historyczny Akademii Świętokrzyskiej (AS) Filia w Piotrkowie Trybunalskim i Liceum Ogólnokształcące (LO) im. Obrońców Praw Człowieka w Zelowie. Uroczystego otwarcia obrad dokonali dyrektor LO im. Obrońców Praw Człowieka w Zelowie, mgr Jarosław Dziurdzia, i prezes Amnesty International w Polsce, Bogusław Stanisławski. W swych wystąpieniach ukazali oni rozwój idei praw człowieka w dziejach oraz podkreślili konieczność jej podnoszenia przez pozarządowe organizacje społeczne. Następnie dr J. Wojciechowski (AS) wygłosił referat pt. „Prawa dziecka w międzynarodowych i krajowych konwencjach”, prezentując historię i stan obecny ustawodawstwa, chroniącego prawa dziecka zarówno na świecie, jak i w Polsce. Kolejnym mówcą była kurator rodzinny Sądu Okręgowego w Łodzi, mgr Bożena Maćkowiak, która w wystąpieniu nt. „Prawa dziecka w szkole” przedstawiła i scharakteryzowała prawa ucznia w Polsce. Później głos zabrał dr Piotr Wróblewski (Uniwersytet Śląski), analizując w referacie pt. „Sztuka bycia obywatelem” przykłady współczesnych, obywatelskich zachowań Polaków i wpływ na nie historycznych przemian polityczno-gospodarczych przełomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych. Z kolei książd dr Stanisław Skobel (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) w wystąpieniu nt. „Koncepcja praw człowieka w społecznej nauce Kościoła katolickiego” omówił ewolucję koncepcji praw człowieka w oficjalnym nauczaniu Kościoła i katolickiej myśli społecznej. Następnymi mówcami byli dr Dariusz Jeziorny i dr Przemysław Waingertner z Uniwersytetu Łódzkiego. Pierwszy z nich wygłosił referat pt. „Jak najlepiej chronić prawa mniejszości”, ukazując w nim prawne modele i praktyczne metody, zapewniające skuteczną obronę interesów mniejszości (narodowych, politycznych, kulturowych) na przestrzeni dziejów. Natomiast dr Przemysław Waingertner w wystąpieniu nt. „Prawa człowieka w kontekście autorytaryzmu w II Rzeczypospolitej” przedstawił tło historyczne, metody i etapy ograniczania praw obywatelskich w Polsce po przewrocie majowym 1926 r., podkreślając względnie łagodny charakter polskiego autorytaryzmu. Z kolei głos zabrał dr Marek Dutkiewicz (AS), który w referacie pt. „Łamanie międzynarodowych praw wojennych na przykładzie sytuacji oficerów

WP w obozach NKWD w latach 1939-1940" zaprezentował bezprawne w świetle międzynarodowego ustawodawstwa poczynania władz sowieckich wobec polskich oficerów, pojmanyh w kampanii wrześniowej, podejmowane przed ich straceniem wiosną 1940 r. Z wystąpieniem tym korespondował referat dr. Dariusza Roguta (AS) nt. „Sowiecki kodeks karny wobec obywateli polskich z Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej”, charakteryzujący represje wobec obywateli Polski międzywojennej na ziemiach wcielonych do Związku Sowieckiego po agresji Armii Czerwonej 17 września 1939 r. Następnym mówcą był mgr Jan Wiśniewski (Uniwersytet Toruński), który w wystąpieniu pt. „Czechosłowacja w okresie międzywojennym — najbardziej demokratyczne państwo Europy Środkowowschodniej?” ukazał specyficzne cechy czechosłowackiego ustroju politycznego w latach 1918-1939, zwracając uwagę na jego stabilność i sprawne funkcjonowanie. Podczas seminarium odczytano również nadesłane referaty pracowników AŚ: dr. hab. Macieja Szczurowskiego nt. „Wojna a prawa człowieka” — prezentujący funkcjonowanie praw człowieka w warunkach konfliktu zbrojnego i ich ewolucję na przestrzeni dziejów — i dr. Mariusza Malinowskiego pt. „Prawa człowieka w Maroku po 1956 r.”, charakteryzujący rozwój i specyficzne tło kulturowe praw człowieka w świecie islamskim na przykładzie państwa marokańskiego. Seminarium podsumował dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego AŚ Filia w Piotrkowie Trybunalskim, dr J. Wojciechowski, dziękując referentom za wystąpienia i podkreślając naukowy, ale także popularyzujący wiedzę o historii i dniu dzisiejszym praw człowieka, charakter obrad. Poinformował również zebranych, iż prezentowane w trakcie seminarium referaty zostaną opublikowane w specjalnym wydawnictwie.

Przemysław Waingertner

Łódź